

بخش ۱ درس سوم نام طراح: دکتر علی یوسفی	به نام خدا معاونت آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی تولید شده در استان مازندران	محتوای نوشتاری کتاب دین و زندگی (3) پایه دوازدهم (رشته علوم انسانی) سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰
---	--	--

عنوان/موضوع: توحید و سبک زندگی

اهداف یادگیری :

ایمان به خداوند، به عنوان خالق و پروردگار جهان، چه سبکی از زندگی را به دنبال می آورد؟

آشنایی با توحید عملی و شرک عملی

انتظارات پس از مطالعه :

بهترین سبک زندگی را که زندگی توحیدی است را انتخاب کنند و به آن عمل کنند.

چکیده:

1- زندگی توحیدی شیوه ای از زندگی است که ریشه در جهان بینی توحیدی دارد

2- نوع توحید عملی داریم توحید عملی در بعد اجتماعی... توحید عملی در بعد فردی

3- توحید، روح زندگی دینی و شرک روح زندگی ضد دینی است

توضیح درس:

امروزه در بازار سبک زندگی، سبک های گوناگونی از زیستن تبلیغ می شود که ما باید از میان آنها بهترین را انتخاب کنیم.

انتخاب هر یک از این سبک ها، مسیر زندگی ما را تغییر می دهد و سرنوشت دنیا و آخرت ما را رقم می زند.

هر سبکی از زندگی (معلول) ریشه در اندیشه های خاصی داشته (علت) و از جهان بینی ویژه ای سرچشمه می

گیرد (علت). شناخت آن ریشه ها (علت) کمک فراوانی به تصمیم گیری درست ما خواهد کرد (معلول).

انتخاب مهم باید بر اساس فکر و به دور از احساسات باشد و دلیلی محکم و عقل پسند از آن حمایت کند

زندگی توحیدی (معلول) شیوه ای از زندگی است که ریشه در جهان بینی توحیدی دارد (علت).

افکار و اعتقادات هر فرد مهم ترین عامل در تعیین هدف ها و رفتارهای اوست. (ارزش هر انسانی با آن چیزی است که آن را دوست دارد). ارتباط دارد.

افکار و اعتقادات انسان (مهم ترین علت) — تعیین اهداف و رفتارها (معلول)

مثلاً اگر کسی پذیرفت و ایمان پیدا کرد که سعادت بشر در کسب ثروت است و انسان فقط با لذات مادی خوشبخت می شود، به طور طبیعی، زندگی خود را صرف رسیدن به همین هدف می کند. یا اگر کسی چنین اندیشید و واقعاً معتقد شد که آگاهی و دانش، بزرگ ترین کمال انسان است و هیچ امر دیگری با آن قابل مقایسه نیست، عمر خود را به کسب علم خواهد گذراند و در همین راه سعی و تلاش خواهد کرد

پس هر فردی متناسب با اعتقادات خویش (جهان بینی)، مسیر زندگی خود را انتخاب (معلول) و بر همان اساس رفتار خواهد کرد.

بازتاب توحید در زندگی

توحید = اعتقاد... زندگی = عمل.

انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق جهان پذیرفته است و ایمان دارد که او پروردگار هستی (ربوبیت) است رفتاری متناسب با این اعتقاد خواهد داشت و جهت زندگی خود را خدا قرار خواهد داد. چنین انسانی در مسیر «توحید عملی» حرکت می کند.

از آنجا که ایمان همه افراد یکسان نیست و دارای شدت و ضعف است، میزان این تأثیر گذاری نیز بستگی به درجه ایمان (علت) افراد به توحید و یکتا پرستی (علت) دارد

هرچه ایمان قوی تر (علت) باشد تأثیر عملی آن در زندگی بیشتر (معلول) و هرچه ضعیف تر (علت) باشد تأثیر آن کمتر خواهد بود (معلول). با این معیار، هرکس می تواند درجه ایمان خود و تأثیر آن را در زندگی خویش بررسی کند

توحید عملی دارای دو بعد فردی و اجتماعی است

توحید عملی:

1- توحید عملی در بعد فردی

2- توحید عملی در بعد اجتماعی

شرک عملی :

1- شرک عملی در بعد فردی

2- شرک عملی در بعد اجتماعی

الف) بُعد فردی توحید عملی و ثمرات آن:

هرکسی در زندگی خود از فرمان های خدا اطاعت کند، به مراتبی از توحید عملی رسیده است. چنین فردی می کوشد تمایلات درونی و تصمیم ها و فعالیت های خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد. مثلاً در انتخاب همسر، شغل، دوست، در چگونگی تحصیل، تفریح، ورزش و حتی در انتخاب نوع پوشش و به طور کل در تمام برنامه های روزانه خود خدا را در نظر می گیرد و تلاش می کند از دایره فرمان های او خارج نشود

برای یک انسان موحد جهان معنای خاص خود را دارد. از نظر او هیچ حادثه ای در عالم بی حکمت نیست (قدر—ربوبیت)، گرچه حکمت آن را نداند. از همین رو موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است. در مقابل سختی ها و مشکلات، صبور و استوار است و آنها را زمینه موفقیت های آینده اش قرار می دهد. باور دارد که دشواری های زندگی نشانه بی مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست... **با آیه امتحان:..کل نفس احسب...ارتباط دارد.**

انسان موحد، چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است

انسان موحد موجودات جهان را مخلوق خدا می بیند و می داند که خداوند او را در برابرشان مسئول قرار داده است. همچنین بدن خود را امانتی الهی می شمارد که خداوند به او سپرده است؛ بنابراین می داند که حق ندارد به آن آسیب برساند، همچنان که حق ندارد سلامتی دیگران را به خطر اندازد

بر همین اساس امام علی به مردم زمان خود و همه مردمی که به خدا ایمان دارند می فرماید:

«تقوای الهی پیشه کنید؛ هم در مورد بندگان خدا، هم در مورد شهرها و آبادی ها؛ چرا که شما در برابر همه اینها حتی سرزمین ها و چهارپایان مسئولید. خدا را اطاعت کنید و از عصیان او بپرهیزید»

انسان موحد حتی به حیوانات نیز آسیب نمی رساند بلکه به ادامه بقا و زندگی آنها کمک می کند (همه موجودات عالم را امانت الهی می داند)

* در مقابل، اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها (بت های بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است.

هوای نفس: نفس اماره: متضاد: 1- عامل درونی: عقل و وجدان

2 - عامل بیرونی: پیشوایان الهی

طغیان کننده درونی و دشمن ترین دشمن انسان است.

طاغوت: شیطان 1- عامل درونی: اختیار

2 - عامل بیرونی: پیشوایان الهی

تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری (علت) از طاغوت باعث می شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد (معلول)؛ زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می دهد و از سوی دیگر، قدرت های مادی که هر روز رنگ عوض می کنند او را به بردگی جدیدی می کشانند.

ب) بُعد اجتماعی توحید عملی و ثمرات آن:

بُعد اجتماعی توحید به معنای قرار گرفتن همه نهادها و ارکان یک جامعه یا نظام اجتماعی در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست. مهم ترین رکن یک جامعه حکومت آن است. وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا درآورد.

یک نظام اجتماعی، علاوه بر رکن سیاسی، دارای ارکان دیگری مانند اقتصاد و فرهنگ نیز هست. جامعه ای که در مسیر توحید اجتماعی حرکت می کند، اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمان های خدای یگانه (علت) پیش می رود و به صورت جامعه ای عدالت گستر در می آید (معلول).

جامعه توحیدی جامعه ای است که از تفرقه و تضاد دوری می کند و به سوی وحدت و هماهنگی حرکت می نماید و این وحدت و هماهنگی را با تمسک به توحید و یکتا پرستی و قرار گرفتن در سایه حکومت الهی می توان به دست آورد، نه با تمسک به ظالمان و حکومت های غیرالهی

جامعه موحد، حکومت کسانی را که خداوند به آنها حق حکومت کردن را نداده است نمی پذیرد، با آنان که با خداوند و مسلمانان دشمنی می ورزند، دوستی نمی کند، با ظالمان مبارزه می کند، بنابه فرمان خداوند، از محرومان و مستضعفان حمایت می کند

ارتباط دوسویه توحید فردی و اجتماعی

میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه متقابل وجود دارد. هر قدر که مردم (توحید عملی در بعد فردی) یک جامعه به سوی توحید (علت) حرکت کنند ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می گیرد (معلول)؛ همان طور که هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی (علت) باشد، زمینه برای رشد انسان ها (معلول) و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان تر می گردد

از این رو، اگر قرار باشد همه فقط خواسته ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند (علت) و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند و اهل ایثار و تعاون و خیر رساندن به دیگران نباشند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می رود (معلول). در چنین جامعه ای، روز به روز انسان های ستمگر بیشتر قدرت پیدا می کنند و دیگران را در خدمت امیال خود به کار می گیرند. (معلول) در نتیجه، دیگر سخنی از حاکمیت خداوند و فرمان های او نیست، بلکه سخن از حاکمیت طاغوت و دستورهای اوست.

توحید و شرک در جهان امروز

توحید، روح زندگی دینی و شرک روح زندگی ضد دینی است

منظور ما از انسان عصر حاضر تمام افراد جامعه نیست، بلکه جو غالب جوامع و جو حاکم بر اکثریت افراد است، نه تک تک افراد.

به نظر می رسد که امروزه کمتر کسی گرفتار شرک باشد و از این جهت نیز بشر در مسیر پیشرفت می باشد، اما یک واقعیت تلخ در اینجا وجود دارد و آن این است که گرچه شرک در قالب بت و مانند آن در میان بیشتر جوامع وجود ندارد، اما انواع دیگری از شرک که بسیار پیچیده تر از شرک قدیم است، در میان بشر به چشم می خورد که خوب است به آنها توجه کنیم و برای دوری از آنها تلاش نماییم؛ از جمله اینکه

1_ امروزه، بسیاری از انسان ها جهان خلقت را ملک خود تلقی می کنند و بدون توجه به نظر و رأی مالک حقیقی آن ،یعنی خدا، هرگونه که بخواهند در این جهان تصرف می کنند. این افراد و جوامع، در واقع خود را مالک و ولی و پرورش دهنده (ربّ) جهان می پندارند، که از جمله پیامدهای آن تخریب محیط زیست ،آلوده شدن طبیعت، پیدا شدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند و مانند آنهاست .برخی از این انسان ها، مانند فرعون که «أَنَارَبِّكُمُ الْاَعْلٰی» می گفت و خود را پروردگار بزرگ مردم معرفی می کرد؛ خود را مالک دیگر جوامع می پندارند و برای آنها تصمیم گیری می کنند

توجهی به خدا ندارند و خود را مالک و رب و ولی حقیقی می پندارند.و به نظر و رای مالک حقیقی توجهی ندارند.

2_ بسیاری از انسان ها چنان به امور دنیوی سرگرم شده اند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آنها جایگاهی ندارد. زرق و برق و زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی برای خلوتِ انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است. گویی هوی و هوس و آنچه و آن کس که آنان را به هوس هایشان می رساند، بت و معبودشان شده و آنها را همچون خدا می پرستند؛ و از ابزارهای جدید، مانند سینما ،تلویزیون، ماهواره، اینترنت و سایر رسانه ها در این راه بهره می گیرند و یکسره از خدا و آخرت غافل شده اند

خدا را فراموش کرده اند و غافل هستند و سرگرم به امور دنیوی هستند.

آیات و احادیث:

ان الله ربی و ربکم فاعبدہ هذا صراط مستقیم همانا خداوند پروردگار من و پروردگار شماست پس او را بندگی کنید که این راه راست و درست است.

ربی و ربکم...علت...ربوبیت

فاعبدہ...توحید عملی در بعد اجتماعی

مفهوم: توحید عملی ثمره توحید بر ربوبیت است. اگر جز خدا ربی در عالم نباشد معبودی جز او هم وجود ندارد. بندگی خدا مسیر مستقیم زندگی است.

با درس 4 دوازدهم مرتبط است

ارایت من اتخذالہہ ہواہ ا فانئ تکون وکیلا آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت ایا تو ضامن او

می باشی و به دفاع از او برمی خیزی؟

مفهوم: 1- پیامبر وکیل و مدافع و ضامن هواپرستان نیست.

2- عدم امکان هدایت اجباری مبتلایان به شرک درونی و بیرونی

3- عدم اتخاذ هوای نفس و بت درون به عنوان معبود خود

4- شرک عملی در بعد فردی

5- ترجیح اوامر نفسانی بر اوامر الهی ثمره نامبارک .. شرک عملی است.

وَ مِنَ النَّاسِ مَن يَعْْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ / از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره ای (تنها به زبان و هنگام
وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می کند،

فَإِنِ أَصَابَهُ وَ خَيْرُنِ اطمأنَّ به / پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می گیرد

وَ إِنِ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ نِ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ / و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می شود

خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ / او در دنیا و آخرت، آهر دوله زیان می بیند

ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ / این همان زیان آشکار است

**مفهوم: پرستش از روی ایمان خدا را محبوب خود می داند و هر رنجی را امتحان الهی می داند ولی عبادت از روی تردید
روی گردانی از خدا را به دنبال دارد.**

حَرْفٍ=ناپایدار

اطمأنَّ به= امداد-توفیق

انْقَلَبَ=امتحان و آزمایش الهی

حوادث تلخ و شیرین آنها را تغیر می دهد و شخصیتی متزلزل و سست دارند.

ایمان موسمی و سطحی دارند.

در فراز و نشیب مادی هر روز رنگ عوض می کنند و تابع بردگی جدید هستند.

تابع امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت علت نا آرامی و ناپایداری در شخصیت می باشد

يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ای کسانی که ایمان آورده تید

لا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ دُشْمَن و دشمن خودتان را دوست نگیرید

تَلْقَوْنَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ (به گونه ای که) با آنان مهربانی کنید

وَ قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ حَالِ آنکه آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده اند

پیام آیه:

1- خطاب به اهل ایمان

2- اشاره به توحید عملی در بعد اجتماعی دارد

3- کفر به دین حق علت پرهیز از مهربانی با دشمنان خدا و جامعه توحیدی است

4- نهی از اتخاذ دوستی و پذیرش ولایت و مهربانی با دشمنان خدا و جامعه توحیدی است.

5- با دشمن خدا و خود طرح دوستی نبندید.

6- ارتباط با ایه لا اله الا الله

7- شرک عملی

اشعار:

گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد

بر آستان جانان گر سر توان نهادن

سرتوان نهادن=توحید عملی-سجده کردن-مطیع بودن-تابع فرامین الهی بودن-اطاعت-یگانه شدن انسان برای خدا

مصراع اول علت.....مصراع دوم معلول

سر ارادت ما و آستان حضرت دوست که هر چه بر سر ما می رود ارادت اوست

نظیر دوست ندیدم، اگر چه از مه و مهر نهادم آینه‌ها در مقابل رخ دوست

ارتباط: توحید عملی در بعد فردی- با آیاتی که در مورد توحید عملی در بعد فردی است.

پاسخ اندیشه و تحقیق و فعالیت های کتاب :

* ۱- چرا تنها خداوند را باید عبادت کرد؟ چون تنها خداوند رب و پروردگار جهان است.

۲- چرا خداوند بندگی خود را راه راست و درست زندگی بیان کرده است؟ چون عبادت و بندگی خدا ما را به حق و حقیقت می رساند

* ۱- پرستشی که از روی ایمان باشد با پرستشی که از روی تردید باشد چه تفاوتی دارد؟ پرستش از روی ایمان خدا را محبوب خود می داند و هر رنجی را امتحان الهی می داند ولی عبادت از روی تردید روی گردانی از خدا را به دنبال دارد.

۲- چرا برخی انسان ها در برابر هر خیر و شری که به آن ها می رسد دو روش متفاوت پیش می گیرند؟ چون به ایمان و باور قلبی نرسیده اند و ایمان در وجود آنها نهادینه نشده است.

* آیا می توان تنها به جنبه فردی توحید عملی معتقد بود ولی جنبه اجتماعی آن را قبول نداشت؟ خیر ممکن نیست. چون تا جامعه در مسیر اجرای فرمان های الهی حرکت نکند، توحید با تمام ابعادش تحقق نیافته است.

سوالات امتحانی:

۱- با تدبر در آیه شریفه ۵۱ سوره آل عمران به سوالات پاسخ مناسب دهید.

«ان الله ربی و ربکم فاعبدوه هذا صراط مستقیم ..»

الف- چرا تنها خداوند را باید عبادت کرد؟.....

ب- چرا خداوند بندگی خود را راه راست و درست زندگی بیان کرده است ؟

۲- با تدبر در آیه شریفه «ومن الناس من یعبد الله علی حرف فان اصابه خیر اطمان به و ان اصابه فتنه» به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف- پرستشی که از روی ایمان باشد با پرستشی که از روی تردید باشد چه تفاوتی دارد؟

ب- چرا برخی انسان ها در برابر هر خیر و شری که به آن ها می رسد دو روش متفاوت پیش می گیرند؟

۳- مفاهیم زیر را توضیح دهید ؟

شُرک عملی در بعد فردی:.....

جامعه توحیدی:.....

۴- مراتب توحید عملی را فقط نام ببرید؟

۱-..... ۲-.....

۵- جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید .

الف - زندگی توحیدی شیوه ای از زندگی است که ریشه در دارد.

ب- هر فردی متناسب با خویش مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس رفتار خواهد کرد.

ج- میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه وجود دارد.

د- هر چه ایمان افراد قوی تر باشد تاثیر آن بیشتر خواهد بود.

۶- اصطلاحات ستون اول با کدام یک از عبارات ستون دوم ارتباط دارد.

الف- ومن الناس من یعبد الله علی حرف ۱- شرک عملی در بعد فردی

ب- و قد کفروا بما جاء کم من الحق ۲- شرک عملی در بعد اجتماعی

۷- صحیح و غلط بودن گزاره های زیر را مشخص نمایید .

الف- دشواری های زندگی نشانه بی مهری خداوند نیست بلکه بستری برای رشد اوست . ص غ

ب- توحید روح زندگی دینی و شرک روح زندگی ضد دینی است. ص غ

ج- مهمترین رکن یک جامعه قرار گرفتن در دایره فرامین الهی است . ص غ

د- از نظر انسان موحد هیچ حادثه ای در عالم بی حکمت نیست گر چه حکمت آن را نداند. ص غ

۸- به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

طبق آیه شریفه «ومن الناس من یعبد الله علی حرف ..» چه کسی اگر بلایی به او رسد از خداوند رویگردان می شود ؟

۹-ایمان چه تا ثیری در زندگی فرد دارد ؟

۱۰-طبق آیه شریفه «ارایت من اتخذالهه هواه ا فانئ تکون وکیلا » پیامبر ضامن چه کسی نمی باشد؟

۱۱-با تدبر در آیه شریفه « لاتتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء » کدام مرتبه توحید دریافت می گردد؟

۱۲- طبق آیه شریفه «ومن الناس من یعبء الله علی حرف .. » چه کسی در دنیا و آخرت زیان می بیند؟

۱۳- به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

ارتباط دوسویه میان توحید عملی در بعد فردی و توحید اجتماعی را بنویسید

۱۴-توحید عملی در بعد فردی را با مثال توضیح دهید؟و ثمرات آن را بنویسید.

۱۵-توحید عملی در بعد اجتماعی را با مثال توضیح دهید؟و ثمرات آن را بنویسید

۱۶-امیر مومنان علی (ع) در مورد انسان موحد چه می فرماید.

۱۷-به کدام دلیل فرعون « انا ربکم الاعلی » می گفت و خود را پروردگار بزرگ معرفی می کرد؟

۱۸- به کدام دلیل برخی از انسا نها امروزه یکسره از خدا و آخرت غافل شده اند؟

پاسخ سوالات امتحانی:

۱-الف- چون تنها خداوند رب و پروردگار جهان است

ب- چون عبادت و بندگی خدا ما را به حق و حقیقت می رساند

۲-الف-پرستش از روی ایمان خدا را محبوب خود می داند و هر رنجی را امتحان الهی می داند ولی عبادت از روی تردید

روی گردانی از خدا را به دنبال دارد

ب-چون به ایمان و باور قلبی نرسیده اند و ایمان در وجود آنها نهادینه نشده است.

۳-اگر کسی دل به هوای نفس سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح دهد یادری

کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها برآید گرفتار شرک عملی شده است

جامعه توحیدی حکومت کسانی را که خداوند به آنها حق حکومت کردن را نداده است نمی پذیرد و با آنان که با خدا و

مسلمانان دشمنی می ورزند ، دوستی نمی کند وبا ظالمان مبارزه می کند

۴- ۱- توحید عملی در بعد فردی ۲- توحید عملی در بعد اجتماعی

۵-الف-جهان بینی توحیدی

ب-اعتقادات خویش

ج-مقابل و دسویه

د-تاثیر عملی آن

۶-الف-شرک عملی در بعد فردی

ب-شرک عملی در بعد اجتماعی

۷-الف-ص

ب-ص

ج-غ

د-ص

۸-از مردم کسی هست که خدا را بربیک جانب و کناره ای عبادت و بندگی می کند

۹-هر چه ایمان افراد قوی تر باشد تاثیر عملی آن بیشتر خواهد بود. هر چه ضعیف تر باشد تاثیر عملی آن کمتر خواهد بود.

۱۰-پیامبر ضامن هوا پرستانی که هوای نفس خود را معبود خود گرفتند نیست

۱۱-بعد اجتماعی توحید عملی

۱۲-کسی در دنیا و آخرت زیان می بیند که اگر خیری به او رسد دلش آرام می گیرد و اگر بلایی به او رسد از خدا

رویگردان می شود

۱۳-میان توحید فردی و توحید اجتماعی ارتباط دوسویه و متقابل وجود دارد هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید

حرکت کنند ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می گیرد. همان طور که هر قدر نهاد های اجتماعی در خدمت

اجرای قوانین الهی باشد ، زمینه برای رشد انسان ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان تر می گردد

۱۴-هر کس در زندگی خود از فرمان خدا اطاعت کندگام در مسیر توحید عملی گذاشته است چنین فردی می کوشد

تمایلات درونی و تصمیم ها و فعالیت های خود را در جهت خواست و رضای الهی قرار دهد مثلا در انتخاب همسر و

دوست و شغل و... تلاش می کند از دایره فرامین الهی خارج نشود

۱۵- توحید عملی در بعد اجتماعی به معنای قرار گرفتن همه نهاد ها و ارکان یک جامعه یا نظام اجتماعی در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست. مهمترین رکن یک جامعه حکومت آن است. وقتی یک جامعه توحیدی است که حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا در آورد.

۱۶- امیر مومنان علی (ع) می فرماید: تقوای الهی پیشه کنید ، هم در مورد بندگان خدا ، هم در مورد شهر ها و آبادی ها ، چرا که شما در برابر همه اینها حتی سرزمین ها و چهار پایان مسئولید. خدا را اطاعت کنید و از عصیان او بپرهیزید.»

۱۷- در واقع فرعون خود را مالک حقیقی و ولی و پرورش دهنده جهان می پندارد و به نظر مالک حقیقی جهان توجهی ندارد و برای آن ها تصمیم گیری می کند.

۱۸- به این دلیل برخی از انسا نها امروزه یکسره از خدا و آخرت غافل اند که به امور دنیوی سرگرم شده اند و خدا در قلب آنها جایگاهی ندارد و زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است

ارجاعات:

۱- قرآن کریم

۲- کتب درسی دین و زندگی دهم انسانی و مشترک ؛ چاپ ۱۳۹۹.